

Проф. д-р Толе Белчев
Проф. д-р Ранко Младеноски

Излагање (секциско предавање) на I Меѓународна научна конференција ФИЛКО (филологија, култура и образование), што се одржа на Филолошкиот факултет во Штип, на 18 и 19 март 2016 година

МЕТАЛИТЕРАТУРНИТЕ СЕГМЕНТИ ВО „ТЕАТАРСКИ РОМАН“ НА БУЛГАКОВ И ВО „ВЕШТИЦА“ НА АНДОНОВСКИ

Трудот со наслов „Металитературните сегменти во 'Театарски роман' на Булгаков и во 'Вештица' на Андоновски“ е компаративна студија во која се истражуваат металитературните, односно метафикциските наративни постапки во два романи од две различни епохи и две различни култури – „Театарски роман“ на рускиот автор Михаил Афанасиевич Булгаков од 1937 година и „Вештица“ на македонскиот автор Венко Андоновски од 2006 година. При споредбената анализа на двата романи особено внимание се обрнува на идентичните, односно на еквивалентните металитературни сегменти во двете нарации.

Во трудот прво се појаснува поимањето на терминот *металитература*. Имено, аналогно на лингвистичката бинарна опозиција *јазик – метајазик*, во науката за книжевноста се појави едно мноштво од идентични термини чија основа лежи во терминот *метатекстуалност* кој првично, и во суштина, го означува метајазикот за книжевно-уметничката литература, односно јазикот со кој се зборува за канонските специфики на литературата. Меѓутоа, терминот *метатекстуалност* го проширува своето значење со тоа што „се префрла од зоната на науката во зоната на уметноста“. Станува збор за книжевно-уметнички текстови во кои, во помала или во поголема мера, се зборува за особините (или за кодот) на самата литература. Во таа смисла, продолжува еволуцијата на терминот *метатекстуалност* со неговото расчленување врз основа на специфичните книжевни форми (проза, поезија, драма) па така теоријата на книжевноста се збогатува со термините *метафикција*, *метапоезија* и *метадрама*. Може да се зборува тука и за адаптациите на овие термини во различните јазични средини при што настануваа нови форми, како на пример практикувањето на терминот *метапроза* како еквивалент на терминот *метафикција*. Во ваквиот термилошки контекст, терминот *металитература* се појавува како синоним на терминот *метатекстуалност*.

Ваквите металитературни, односно метанаративни (метафикциски) сегменти во „Театарски роман“ на Булгаков ги подведуваме под неколку општи книжевно-теориски, книжевно-историски и книжевно-критички детерминации: опис на процесот на творење, на пишување роман; оценување, критика за романот на Максудов, за неговата уметничка вредност; конкретни дискусии за стилот – за метафората, на пример, или, пак, за јазичната несоодветност, односно за „синтаксички грешки“; наративни импликации за присуство на интертекстуални слоеви во романот на Сергеј Леонтиевич Максудов – „достојанство“, „го имитирате Толстој“ итн.; ироничен, односно саркастичен дијахрониски книжевен контекст – Есхил, Софокле и Максудов; трансформација на романот во пиеса; опис за создавањето, творењето на театарска пиеса; наративни сегменти со интерпретации за времетраењето на читањето на пиесата во однос на времетраењето на нејзината изведба на сцена; описи за постапките за креирање, интегрирање на книжевни ликови, т.е. за односот *автор – ликови*; во една

општа смисла, на многу места во „Театарски роман“ се зборува за улогата на цензурата во книжевното творештво; книжевно-театарска цензура – сугестии од театарските раководители за коригирање на текстот на пиесата на Максудов, како и негативни оценки за естетската вредност на таа пиеса итн. Од вака приложената аргументација јасно е дека книжевното дело „Театарски роман“ на Булгаков не само што изобилува со металитературни специфики туку тоа е и неговата главна тема и идеја.

Металитературна нарација среќаваме и во романот „Вештица“ од Андоновски, како на пример: имплицитен читател како критичар на романот со што се засега прашањето за книжевната критика; комуникација меѓу авторот и читателот и нараторолошка елаборација на термините *реален автор*, *имплицитен автор*, *реален читател*, *имплицитен читател*; улогата на читателот во конструирањето на значењето на книжевно-уметничкото дело, или како што вели Андоновски – „писателот со крв ја пишува, а читателот со солзи ја допишува приказната“; улогата и функцијата на нараторот, особено на омнисцентниот наратор (сезнајниот раскажувач) во романот како книжевен вид; фокализација, односно гледна точка на нарацијата; поимањето на иронијата како книжевно-теориски термин; значењето на семиологијата во конструирањето, но и во интерпретирањето на книжевните дела при што се наведуваат значајни личности што работеле на полето на семиологијата како што се Пирс, Морис, Гиро, Еко и Кристева; фикционалноста на литературата, односно прашањето за книжевно-уметничките дела како референцијална илузија; категориите веројатност и веродостојност, односно елементарната логика на нарацијата; интертекстуалност; елипсата како раскажувачка техника итн.

Од споредбата на двата романи може да се види дека во нив има идентични, односно еквивалентни металитературни сегменти. Имено, и во двата романи е забележлива романескната игра на комуникација меѓу авторот и читателот. И во двата романи го имаме проблематизирањето на авторството на книжевното дело, како и искажани ставови за естетската вредност на тие две книжевни дела. И во двата романи се присутни нарации за стилските фигури, за интертекстуалноста, за техниките за интегрирање на ликовите итн. Сето тоа значи дека и во двата романи се среќаваме со самообмислување, самопромислување (автореференцијалност) на литературата, а тоа спаѓа во областа на метафикцијата, односно на металитературата.

Се разбира, во двата романи се обработуваат различни теми и мотиви во сосема различни времиња и простори и тие припаѓаат кон различни книжевно-уметнички епохи. Меѓутоа, посочените идентични метафикциски наративи во рускиот „Театарски роман“ на Булгаков и во македонскиот роман „Вештица“ на Андоновски говорат за една суштинска особеност на литературата, но и на сета уметност, а тоа е универзалниот карактер на раскажувањата произлезени од човековата духовна дејност. Тој универзален дух на нарациите ги поврзува различните култури, а во конкретниов случај воспоставува врска меѓу рускиот и македонскиот културен идентитет.

Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип
Македонија
Универзитет имени Гоце Делчева, г. Штип
Македонија
Goce Delcev University in Stip
Macedonia

Воронежский государственный университет
Россия
Воронешки државен универзитет
Русија
Voronezh State University
Russia

Прва меѓународна научна конференција

Первая международная научная конференция

First International Scientific Conference

ФИЛКО FILKO

ФИЛОЛОГИЈА, КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ

ФИЛОЛОГИЈА, КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ

PHILOLOGY, CULTURE AND EDUCATION

Програма / Програма / Programme

18-19 март 2016 / 18-19 марта 2016 / 18-19 March 2016

Штип

Штип

Stip

Петок, 18. Март / Пятница, 18 марта / Friday, 18 March

09.30 – 11.00	Пријавување на учесниците / Регистрација учесници / Registration of participants
11.00 – 11.30	Официјално отворање на конференцијата / Официјално откритие конференции / Official opening of the Conference <ul style="list-style-type: none"> ▪ Поздравна реч на Ректорот на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип ▪ Поздравен говор на деканката на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ доц. д-р Драгана Кузмановска ▪ Приветственое слово декана филологического факултета Воронежского государственного университета проф. д-р Ольги Анатольевны Бердниковой ▪ Поздравна реч на Елена Јованова Грујовска, директорка на Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“
11.30-12.30	Пленарна сесија / Пленарно заседание / Plenary session <ul style="list-style-type: none"> ▪ Бердникова Ольга Анатольевна (ВГУ, Воронеж, Россия). «НОВЫЕ РЕАЛИСТЫ» В СОВРЕМЕННОЙ РУССКОЙ ЛИТЕРАТУРЕ ▪ Симоска Силвана (УКИМ, Скопје, Македонија). ГЕРМАНСКО-МАКЕДОНСКИ ЗАЕМКИ И /ИЛИ ЛАЖНИ ПАРОВИ ▪ Димова Виолета (УГД, Штип, Македонија). РЕЦЕПЦИЈАТА НА РУСКИТЕ ПИСАТЕЛИ ВО НАСТАВАТА ПО МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК И ЛИТЕРАТУРА
12.30-13.00	Кафе пауза / Кофе-пауза / Coffee break
13.00-14.30	Сесии / Работа секций / Sessions
14.30-15.00	Кафе пауза / Кофе-пауза / Coffee break
15.00-16.30	Сесии / Работа секций / Sessions
19.30	Свечена вечера, Универзитетски ресторан / Торжествен ужин в университетском ресторане / Ceremonial dinner party at the University Restaurant (10 Euro)

Сабота, 19 Март / Суббота, 19 марта / Saturday, 19 March

10.00 – 11.00	Пленарна сесија / Пленарно заседание / Plenary session <ul style="list-style-type: none"> ▪ Klein Gabriella B. (Universit'а di Perugia).RADAR – A EUROPEAN PROJECT ON COMMUNICATIVE MECHANISMS OF THE CONSTRUCTION OF RACISM ▪ Пенчева-Апостолова Гургана (Југозападен универзитет «Неофит Рилски», Благоевград, Бугарија). A RHETORIC OF MEANINGS ▪ Никодиновски Звонко (УКИМ, Македонија). СЕМИОЛОГИЈА НА ЖЕНАТА ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК – ЖЕНАТА ВООПШТО И ФИЗИЧКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЖЕНАТА ▪ Thanh-Vân Ton That (Université Paris-Est Créteil, Paris, France). THE RETRACTION OF THE MEMORY OF THE PARIS COMMUNE IN THE HISTORY BOOKS AND LITERARY WORKS
11.00 – 12.00	Сесии / Работа секций / Sessions
12.00 – 12.30	Кафе пауза / Кофе-пауза / Coffee break
12.30 – 14.30	Сесии / Работа секций / Sessions
14:30 – 15:00	Заклучоци и затворање на конференцијата Подвеедние итогов и закрытие конференции Closing remarks for the conference

Петок, 18. Март / Пятница, 18 марта / Friday, 18 March

Сесија I : ЈАЗИК / Секција 1: ЯЗЫК / Session 1: LANGUAGE

Место: предавална П1		
Време: 13.00-14.30		
Модератор: Марија Кусевска, Снежана Веновска-Антевска		
Ред. Бр.	автор	наслов
1	Грујовска Сашка (УКИМ, Скопје, Македонија)	NOMINA AGENTIS VO МАКЕДОНСКИОТ И ВО ГЕРМАНСКИОТ ЈАЗИК
2	Касапоска-Чадловска Милена (Правен факултет при УКЛО, Кичево, Македонија)	КОНСТРУКЦИИ СО АТРИБУТИВНИ ГЛАГОЛИ ВО ФРАНЦУСКИОТ ЈАЗИК И НИВНИТЕ ЕКВИВАЛЕНТИ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК
3	Јованова-Грујовска Елена (УКИМ, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје, Македонија)	НЕКОИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ГАЛОВНАТА ЛЕКСИКА ВО „ШЕКЕРНАТА ПРИКАЗНА“ ОД СЛАВКО ЈАНЕВСКИ
4	Иванова Биљана, Кузмановска Драгана, Кирова Снежана (УГД, Штип, Македонија)	PREFIX NEGATION IN ENGLISH, GERMAN AND MACEDONIAN LANGUAGE IN THE TEACHING PROCESS – ANALYSIS OF EXPLICIT LEXICAL PREFIX NEGATIONS
5	Велковска Снежана (Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје, Македонија)	КОНЦЕПТУАЛНА АНАЛИЗА НА ФРАЗЕОЛОГИЗМИТЕ СО КОМПОНЕНТА 'ФИТОНИМ' ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК
6	Симионска Магдалена (УКИМ, Скопје, Македонија)	ПРИЛОШКИ ОПРЕДЕЛБИ ЗА НАЧИН ВО АНГЛИСКИОТ И ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК – СПОРЕДБЕНА АНАЛИЗА
7	Јанкова Натка (ФОН Универзитет, Скопје, Македонија)	THE ART OF BUSINESS ENGLISH
8	Стојановска-Илиевска Наташа (УКИМ, Скопје, Македонија)	THE CHALLENGES OF ACHIEVING TEXT COHESION
9	Веновска-Антевска Снежана (Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје, Македонија)	ПРАГМАТСКО-КОГНИТИВНИОТ АСПЕКТ НА ЛЕКСИЧКОСЕМАНТИЧКИТЕ КАРАКТЕРИСТИКИ ЗА ИЗРАЗУВАЊЕ НА МОДАЛНОСТА ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК

Сесија II : ЈАЗИК / Секција 2: ЯЗЫК / Session 2: LANGUAGE

Место: предавална 1		
Време: 15.00-16.30		
Модератор: Марија Леонтиќ, Мери Момировска		
време	автор	наслов
1	Demir Necati (Gazi Üniversitesi, Türkiye)	PETROGLYPHS AS A SOURCE OF URAL-ALTAIC PEOPLE'S LANGUAGE, HISTORY AND CULTURE
2	Новотни Соња (Државен универзитет во Тетово, Македонија)	КОНТРАСТИВНОСТ НА ДИЈАХРОНИЈАТА НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ПРИКАЖАН ПРЕКУ СТАРОСЛОВЕНСКИТЕ РАКОПИСИ
3	Џубалевска Мери (Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје, Македонија)	АСПЕКТИ НА ПРОУЧУВАЊЕ НА СТАРОСЛОВЕНСКАТА ЛЕКСИКА
4	Марковиќ Михајло (Државен универзитет во Тетово, Македонија)	ЗА НЕКОИ СЛОВЕНСКИ ЈАЗИЦИ (МИНАТО, СЕГАШНОСТ И ИДНИНА)
5	Петрова-Џамбазова Снежана (Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје, Македонија)	МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ВО ТЕЛЕВИЗИСКИТЕ РЕКЛАМНИ ПОРАКИ
6	Топлиска-Евроска Катица (УКИМ, Скопје; Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје, Македонија)	СЕМАНТИЧКИ АСПЕКТ НА ГЛАГОЛСКАТА ЛЕКСИКА ОД ТЕМАТСКОТО ПОДРАЧЈЕ 'ХРАНА'
7	Христовска Соња (Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје, Македонија)	ЈАЗИКОТ ВО СОНОВИТЕ
8	Момировска Мери (Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје, Македонија)	МАКЕДОНСКАТА ОНОМАСТИКА ПРЕТСТАВЕНА ВО ОПШТОСЛОВЕНСКИ И ВО МЕЃУНАРОДЕН КОНТЕКСТ

Сесија III: ЛИТЕРАТУРА / Секција 3: ЛИТЕРАТУРА / Session 3: LITERATURE

Место: предавална 2		
Време: 13.00-14.30		
Модератори: Луси Караниколова, Данијела Костадиновиќ		
време	автор	наслов
1	Ђuričković Milutin (Visoka škola za vaspitače strukovnih studija, Aleksinac, Srbija)	ANTOLOGIJE RUSKE PROZE I POEZIJE ZA DECU I MLADE
2	Белчев Толе, Младеноски Ранко (УГД, Штип, Македонија)	МЕТАЛИТЕРАТУРНИТЕ СЕГМЕНТИ ВО „ТЕАТАРСКИ РОМАН“ НА БУЛГАКОВ И ВО „ВЕШТИЦА“ НА АНДОНОВСКИ
3	Николовска Кристина (УКИМ, Скопје, Македонија)	ПОЕТСКИОТ БЛЕСОК НА ГЕНАДИЈ АЈГИ ВО МАКЕДОНСКИ КОНТЕКСТ
4	Денкова Јованка (УГД, Штип, Македонија)	АНИМАЛИЗМОТ КАКО ТЕМА ВО КНИЖЕВНОСТА ЗА ДЕЦА
5	Страхов Игорь Игоревич (ВГУ, Воронеж, Россия)	ТОПОНИМИЧЕСКОЕ ПРОСТРАНСТВО ХУДОЖЕСТВЕННОГО ТЕКСТА КАК ОТРАЖЕНИЕ БИОГРАФИИ ПИСАТЕЛЯ (НА ПРИМЕРЕ ПРОИЗВЕДЕНИЙ М.М. ПРИШВИНА)
6	Кукубајска Марија Емилија (УГД, Штип, Македонија)	ШЕКСПИР ВО ФИЛМСКАТА ИНДУСТРИЈА И ДИГИТАЛНИТЕ ИГРИ
7	Ѓорѓиевска Ева, Маролова Даринка (УГД, Штип, Македонија)	КРИЗАТА НА ИСТОРИЈАТА И НА КНИЖЕВНИОТ СУБЈЕКТ ВО РОМАНОТ „ЧОВЕК БЕЗ СВОЈСТВА“ НА РОБЕРТ МУЗИЛ
8	Караниколова-Чочоровска Луси (УГД, Штип, Македонија)	ЖЕНСКИОТ ИДЕНТИТЕТ И МЕНТАЛИТЕТ НА ЕДНА РУСКА И ЕДНА МАКЕДОНСКА АНА (ИЛИ: ЗА РОДОВАТА „ДРУГОСТ“ НА ТОЛСТОЕВАТА АНА КАРЕНИНА И НА АНА НА ЈОВАН КОТЕСКИ)
9	Костадиновиќ Данијела (Универзитет у Нишу, Србија)	СТАТУС ЖЕНСКИХ ЈУНАКИЊА У ПРИПОВЕТКАМА АНЃЕЛКА КРСТИЃА

**Сесија IV: ИНТЕРКУЛТУРНА КОМУНИКАЦИЈА / Секција 4: МЕЖКУЛТУРНАЯ
КОМУНИКАЦИЈА / Session 4: INTERCULTURAL COMMUNICATION**

Место: предавална 3		
Време: 13.00-14.30		
Модератори: Светлана Јакимовска, Гергана Пенчева-Апостолова		
време	автор	наслов
1	Moretti Violeta (Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Hrvatska)	LATIN PROVERBS AS A TWO-WAY ROAD OF CULTURAL TRANSFER
2	Пенчева-Апостолова Гергана (Југозападен универзитет «Неофит Рилски», Благоевград, Бугарија)	THE COMMUNICATIVE SITUATION OF TRANSLATION
3	Цветановски Гоце (Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје, Македонија)	МАКЕДОНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА НЕКОИ РУСКИ ФРАЗЕОЛОГИЗМИ
4	Делова-Силјанова Јасминка (УКИМ, Скопје, Македонија)	ЧЕШКИТЕ ФРАЗЕМИ СО КОМПОНЕНТА 'ВРАТ' ВО ПРЕВОДИТЕ НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК
5	Ариф-Шешум Сена (УКИМ, Скопје, Македонија)	ТУРСКИОТ ЈАЗИК ВО МЕДИУМИТЕ – ИНТЕРЕФЕРЕНЦИЈА НА АНГЛИСКИТЕ ЗБОРОВИ
6	Обухова Елена Сергеевна (ВГУ, Воронеж, Россия)	ОСОБЕНОСТИ НА ПРЕВОДОТ НА ПАРЕМИИТЕ ВО ТВОРЕШТВОТО НА А.С. ПУШКИН (НА ПРИМЕРОТ НА ПОВЕСТА „ДУБРОВСКИ“) НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК
7	Ивановска Билјана, Кусевска Марија, Даскаловска Нина (УГД, Штип, Македонија)	ГОВОРНИОТ ЧИН 'БАРАЊЕ' И МОДАЛНОСТА КАКО НЕГОВА КАРАКТЕРИСТИКА ПРИ ИЗРАЗУВАЊЕТО КАЈ СТУДЕНТИТЕ ПО ГЕРМАНСКИ И АНГЛИСКИ ЈАЗИК КАКО СТРАНСКИ ЈАЗИК
8	Андоновска Христина (Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје, Македонија)	ОБРАЌАЊЕ И ИЗРАЗУВАЊЕ УЧТИВОСТ ВО ДИПЛОМАТСКИОТ СТИЛ (ФРАНЦУСКО-МАКЕДОНСКА ПАРАЛЕЛА)
9	Тантуровска Лидија (УКИМ Скопје, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје, Македонија)	«МАША И МЕДВЕДЪ» НА МАКЕДОНСКИ

Сесија V: КУЛТУРА / Секција 5: КУЛТУРА / Session 5: CULTURE

Место: предавална 4		
Време: 13.00-14.30		
Модератор: Ранко Младеноски, Толе Белчев		
време	автор	наслов
1	Шутаров Васко (Културно-Информационен Център на Република Македонија в Софија, Бугарија)	ДИНАМИЗИРАЊЕ НА КУЛТУРНАТА ДИПЛОМАТИЈА ВО РУСКО-МАКЕДОНСКИТЕ ОДНОСИ, НАЈНОВИ ПОКАЗАТЕЛИ
2	Поповска Драгица (Институт за национална историја, Скопје, Македонија)	РУСИЈА ВО СИМБОЛИЧКО-МЕМОРИЈАЛНИТЕ ИНСКРИПЦИИ ВО МАКЕДОНСКИОТ УРБАН ПРОСТОР
3	Димов Венцислав (Софийски универзитет «Св. Климент Охридски»; Институтът за изследване на изкуствата при Бугарската академија на науките, Софија, Бугарија)	ПЕСНЯ КАК УСТНАЯ ГАЗЕТА
4	Пресилска Јасмина (Правен факултет при УКЛО, Кичево, Македонија)	ВЛИЈАНИЕТО НА ФРАНЦИЈА И ФРАНЦУСКИОТ ЈАЗИК ВРЗ КУЛТУРАТА НА БИТОЛА И НАЧИНОТ НА ЖИВОТ НА БИТОЛЧАНИ
5	Зајковски Драган (Институт за национална историја, Скопје, Македонија)	НОВИОТ ЗАВЕТ: ОСНОВЕН ЛИТЕРАРЕН ИЗВОР ЗА ПОЧЕТОЦИТЕ НА ХРИСТИЈАНСТВОТО ВО МАКЕДОНИЈА
6	Пейчева Лозанка (Институт за етнологија и фолклористика с Етнографски музеј при Бугарската академија на науките, Софија, Бугарија)	THE RITUAL SONG OF THE SURVA BELLS: SACRED AND IDENTIFYING POTENTIAL

Сесија VI: КУЛТУРА / Секција 6: КУЛТУРА / Session 6: CULTURE

Место: предавална 3		
Време: 15.00-16.30		
Модератор: Јованка Денкова, Катерина Петровска-Кузманова		
време	автор	наслов
1	Величовска Родна (Институт за фолклор „Марко Цепенков“, Скопје, Македонија)	КУЛТУРНА СОРАБОТКА МЕЃУ РУСИЈА И МАКЕДОНИЈА
2	Сидоровска-Чуповска Силвана (Институт за национална историја, Скопје, Македонија)	ИНТЕРЕСОТ НА РУСКАТА НАУЧНА МИСЛА ЗА МАКЕДОНИЈА ВО 19 ВЕК
3	Котетерова-Добрева Бинка (Југозападен универзитет «Неофит Рилски», Благоевград, Бугарија)	БУЛГАРСКИОТ ПЕСЕНЕН ФОЛКЛОР В ОБЦОТО КУЛТУРНО ПРОСТРАНСТВО
4	Костов Стојанче (Институт за фолклор „Марко Цепенков“, Скопје, Македонија)	ВЛИЈАНИЕТО НА ШКОЛАТА НА ИГОР АЛЕКСАНДРОВИЧ МОЈСЕЕВ ВО МАКЕДОНСКИТЕ ФОЛКЛОРНИ АНСАМБЛИ
5	Обрешкова Нонка (Југозападен универзитет «Неофит Рилски», Благоевград, Бугарија)	МУЗИЧКА УМЕТНОСТ И ФИЛМСКОТО ПРОДУЦЕНТСТВО
6	Петровска-Кузманова Катерина (Институт за фолклор „Марко Цепенков“, Скопје, Македонија)	МАКЕДОНСКИТЕ ОБРЕДНИ ПОВОРКИ ВО ИСТРАЖУВАЊАТА НА НИКИТА ИЛИЧ ТОЛСТОЈ

Сесија VII: ОБРАЗОВАНИЕ / Секција 7: ОБРАЗОВАНИЕ / Session 7: EDUCATION

Место: предавална 5		
Време: 13.00-14.30		
Модератор: Нина Даскаловска, Снежана Мирасчиева		
време	автор	наслов
1	Кјучукова Силвия (Медицински колеж на Тракийски универзитет – Стара Загора, Бугарија)	ВКЛУЧЕНИЕ ДЕТЕЙ, ВЫРОСШИХ В ДЕТСКИХ УЧРЕЖДЕНИЯХ С СОБЫТИЯМИ В ПОВЕДЕНИИ В ОТНОШЕНИИ ЗДОРОВЬЯ
2	Јованова-Митковска Снежана (УГД, Штип, Македонија)	QUALITY EDUCATION AND RURAL ENVIRONMENT
3	Леонтиќ Марија (УГД, Штип, Македонија)	A1 И A2 РАМНИШТА НА ЗАЕДНИЧКАТА ЕВРОПСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА ЗА ЈАЗИЦИ И НИВНАТА ПРИМЕНА ЗА ПОДГОТВУВАЊЕ УЧЕБНИЦИ ЗА УЧЕЊЕ ТУРСКИ ЈАЗИК ВО ТУРЦИЈА И ВО МАКЕДОНИЈА
4	Димова Марија, Милчева Христина (Медицински колеж на Тракийски универзитет – Стара Загора, Бугарија)	THE TRAINING OF GERIATRIC SPECIALISTS IN MEDICAL COLLEGE AT TRAKIA UNIVERSITY, STARA ZAGORA, BULGARIA – IMPORTANT TOOL OF SOCIAL POLICY FOR ACHIEVING BETTER QUALITY OF LIFE FOR OLD PEOPLE
5	Продановска Весна (УГД, Штип, Македонија)	ВАЖНОСТА И ПРИОДИТЕ ПРИ ПРЕДАВАЊАТА ПО ПРАВИЛЕН ИЗГОВОР ВО ИЗУЧУВАЊЕТО НА АНГЛИСКИОТ КАКО СТРАНСКИ ЈАЗИК
6	Мирасчиева Снежана, Коцева Даниела, Петрова-Ѓорѓева Емилија, Китанова Ирена (УГД, Штип, Македонија)	ПОВРЗАНОСТА МЕЃУ ОБРАЗОВАНИЕТО, ПРАКТИКАТА И ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНИТЕ ЦЕЛИ ВО ОПШТЕСТВЕН КОНТЕКСТ

Сесија VIII: ОБРАЗОВАНИЕ / Секција 8: ОБРАЗОВАНИЕ / Session 8: EDUCATION

Место: предавална 5		
Време: 15.00-16.30		
Модератор: Биљана Иванова, Даниела Коцева		
време	автор	наслов
1	Андонова Албена (Медицински колеж на Тракийски универзитет – Стара Загора, Бугарија)	ФОРМИРАНЕ НА КОМУНИКАТИВНА КОМПЕТЕНТНОСТ ПРИ РАБОТА В МАЛКА ГРУПА
2	Јованов Јане (Карлов универзитет, Прага, Чешка Република)	ПЕРСПЕКТИВИ ЗА НОВИ УЧЕБНИЦИ ПО СТРАНСКИ ЈАЗИК
3	Јованова-Митковска Снежана, Попеска Билјана (УГД, Штип, Македонија).	УЛОГАТА НА МЕНТОРОТ НАСТАВНИК (ТУТОР) ВО РЕАЛИЗАЦИЈА НА МЕТОДСКАТА ПРАКСА
4	Тоевски Свето (Државен универзитет во Тетово, Македонија)	ЗНАЧЕЊЕТО НА СОВРЕМЕНИТЕ ПЕДАГОШКИ ТЕОРИИ И РЕВИДИРАНАТА БЛУМОВА ТАКСОНОМИЈА ЗА АКТИВНОТО УЧЕЊЕ – ПРИМЕНА НА СТРАНСКИТЕ И МАКЕДОНСКИТЕ ЈАЗИЧНИ ФАКУЛТЕТИ
5	Донев Драган (УГД, Штип, Македонија)	THE PROBLEMS OF STUDENTS' NOTE-TAKING IN CONSECUTIVE INTERPRETING
6	Петрова-Ѓорѓева Емилија, Мирасчиева Снежана, Коцева Даниела, Китанова Ирена (УГД, Штип, Македонија)	СОВРЕМЕНОТО УЧИЛИШТЕ КАКО ОРГАНИЗАЦИСКИ СИСТЕМ

19.30 - Свечена вечера, Универзитетски ресторан

19.30 - Торжественный ужин в университетском ресторане

19.30 - Ceremonial dinner party at the University Restaurant

(10 Euro)

Сабота, 19. Март / Суббота, 19 марта / Saturday, 19 March

Сесија I : ЈАЗИК / Секција 1: ЈЗЫК / Session 1: LANGUAGE

Место: предавална 1		
Време: 11.00-12.00		
Модератор: Драгана Кузмановска, Јована Караникиќ Јосимовска		
1	Велевска Маргарита (УКИМ, Скопје, Македонија)	МОДАЛНОСТА НА КОНДИЦИОНАЛНИТЕ КОНСТРУКЦИИ ВО ФРАНЦУСКИОТ ЈАЗИК: ПАРАЛЕЛИ СО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК
2	Саржоска Александра (УКИМ, Скопје, Македонија)	ЗА НЕКОИ МОРФОСИНТАКСИЧКИ ПРОМЕНИ ВО ИТАЛИЈАНСКИОТ ЈАЗИК ВО ЕЛЕКТРОНСКИТЕ ВЕСНИЦИ
3	Петрова-Џамбазова Снежана (Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје, Македонија)	МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ВО ТЕЛЕВИЗИСКИТЕ РЕКЛАМНИ ПОРАКИ
4	Бабамова, Ирина (УКИМ, Скопје, Македонија)	ФРАНЦУСКИОТ ПРЕДЛОГ <i>DE</i> И НЕГОВИТЕ НАЈЧЕСТИ ЕКВИВАЛЕНТИ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК
5	Лапыгина Марија Вячеславовна (ВГУ, Воронеж, Россия)	СРАВНИТЕЛЬНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ЛЕКСИЧЕСКИХ СРЕДСТВ СОЗДАНИЯ ПОЛОЖИТЕЛЬНОГО ИМИДЖА ПОЛИТИКА В РУССКИХ И СЕРБСКИХ СМИ
6	Станојоски Игор (УГД, Штип, Македонија)	УСВОЈУВАЊЕТО НА ГРАМАТИЧКИТЕ КАТЕГОРИИ НА МАКЕДОНСКИОТ ГЛАГОЛ ВО ИСТОЧНОСЛОВЕНСКИТЕ ЗЕМЈИ
7	Попоска Соња (УКИМ, Скопје, Македонија)	АКЦЕНТОТ И АКЦЕНТСКИТЕ ЦЕЛОСТИ ВО ЈАЗИКОТ НА МЕДИУМИТЕ
8	Ѓорѓева Ана (СОУ „Коле Нехтенин“, Штип, Македонија)	INTRA-LINGUISTIC ANALYSIS OF REQUESTS IN MACEDONIAN

Сесија II: ЈАЗИК / Секција 2: ЈЗЫК / Session 2: LANGUAGE

Место: предавална 1		
Време: 12.30-14.30		
Модератор: Даринка Маролова, Олгица Додевска-Михајловска		
време	автор	наслов
1	Ниами Емил (УКИМ, Скопје, Македонија)	ПОЛИТКОРЕКНОСТА ВО МАКЕДОНСКАТА ЈАЗИЧНА СРЕДИНА
2	Мајхошев Андон (УГД, Штип, Македонија)	HATE SPEECH IN THE TRADITIONAL MEDIA IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA
3	Розенфелд Марьяна Яковлевна (ВГУ, Воронеж, Россия)	ЯЗЫКОВАЯ ИГРА В РОССИЙСКИХ РЕКЛАМНЫХ ТЕКСТАХ
4	Нешковска Силвана (Педагошки факултет при УКЛО, Битола, Македонија)	LEXICAL SIGNALS OF VERBAL IRONY
5	Топлиска-Евроска Катица (УКИМ, Скопје; Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје, Македонија)	СЕМАНТИЧКИ АСПЕКТ НА ГЛАГОЛСКАТА ЛЕКСИКА ОД ТЕМАТСКОТО ПОДРАЧЈЕ 'ХРАНА'
6	Уланска Татјана, Кузмановска Драгана, Кирова Снежана (УГД, Штип, Македонија)	СЕМАНТИЧКА СПОРЕДБА НА ТЕРМИНОЛОГИЈАТА НА СРОДСТВО ВО АНГЛИСКИОТ И ГЕРМАНСКИОТ СО МАКЕДОНСКИОТ И СРПСКИОТ ЈАЗИК
7	Додевска-Михајловска Олгица (Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје, Македонија)	ФРАЗЕОЛОШКИТЕ СРЕДСТВА ЗА ИЗРАЗУВАЊЕ НА СЕМАНТИЧКАТА КАТЕГОРИЈАТА 'СТЕПЕН' ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК

**Сесија III: ИНТЕРКУЛТУРНА КОМУНИКАЦИЈА / Секција 3: МЕЖКУЛТУРНАЯ
КОМУНИКАЦИЈА / Session 3: INTERCULTURAL COMMUNICATION**

Место: предавална 3		
Време: 11.00-12.00		
Модератор: Билјана Ивановска, Радица Никодиновска		
време	автор	наслов
1	Јакимовска Светлана (УГД, Штип, Македонија)	
2	Трајкова, Катица (Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје, Македонија)	ЗА ОПИСИТЕ НА СВЕТЦИТЕ ВО МАКЕДОНСКИТЕ ЦРКОВНОСЛОВЕНСКИ РАКОПИСИ (МАКЕДОНСКО-РУСКИ ПАРАЛЕЛИ)
3	Заболотная Софја Андреевна (ВГУ, Воронеж, Россия)	ИМЯ КАК ХРОНОТОП: О КЛЮЧЕВЫХ ТОЧКАХ ПОНИМАНИЯ ТЕКСТА
4	Мирчевска-Бошева Билјана (УКИМ, Скопје, Македонија)	МОЖНОСТИ И НАЧИНИ ЗА ПРЕВОД НА ФРАЗЕМИТЕ
5	Михајловиќ Костадиновска Сања (УКИМ, Скопје, Македонија)	МЕТАФОРИТЕ ЗА ДОН КИХОТ ВО МАКЕДОНСКИ КОНТЕКСТ
6	Смилкова Викторија (СОУ „Славчо Стојменски“, Македонија)	ИНТЕР-ЛИНГВИСТИЧКА АНАЛИЗА НА ГОВОРНИОТ ЧИН ИЗВИНУВАЊЕ ВО МАКЕДОНСКИОТ И АНГЛИСКИОТ ЈАЗИК
7	Басовска Мери, Ивановска Билјана (УГД, Штип, Македонија)	НАЧИНИ НА ИЗРАЗУВАЊЕ НА ГОВОРНИОТ ЧИН 'БАРАЊЕ' ВО ЈАЗИЧНИОТ ПАР ГЕРМАНСКИ-МАКЕДОНСКИ
8	Никодиновска Радица (УКИМ, Скопје, Македонија)	КУЛТУРОСПЕЦИФИЧНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ ВО МАКЕДОНСКИОТ ПРЕВОД НА „ЕДЕН, НИЕДЕН И СТОИЛЈАДИ“ ОД ЛУИЏИ ПИРАНДЕЛО

Сесија IV: КУЛТУРА / Секција 4: КУЛТУРА / Session 4: CULTURE

Место: предавална 4		
Време: 11.00-12.00		
Модератор: Ева Ѓорѓиевска, Татјана Стојаноска-Иванова		
време	автор	наслов
1	Петрова Снежана (УКИМ, Скопје, Македонија)	ИНТЕРКУЛТУРАЛНОСТА ВО КОМУНИКАЦИЈАТА (РАЗМИСЛУВАЊА ЗА КУЛТУРНО-ЦИВИЛИЗАЦИСКИТЕ И ОБРАЗОВНИТЕ ПЕРСПЕКТИВИ)
2	Гошева Вера (Институт за национална историја, Скопје, Македонија)	УЛОГАТА НА СОВЕТСКИОТ ФАКТОР ЗА ПОСТИГНУВАЊЕ ЕДИНСТВЕН МАКЕДОНСКИ РЕВОЛУЦИОНЕРЕН ФРОНТ
3	Нацев Трајче, Веселинов Драган (УКИМ, Универзитет „Евро-Балкан“, Скопје, Македонија)	КУЛТУРНАТА ИСТОРИЈА НА ШТИП ВО ПРАИСТОРИЈАТА
4	Младеновска-Ристовска Катерина (Институт за национална историја, Скопје, Македонија)	ПРАЗНИКОТ КСАНДИКА КАЈ АНТИЧКИТЕ МАКЕДОНЦИ
5	Игнатовска-Димитрова Христина (Центар за развој на Вардарски плански регион, Македонија)	КУЛТУРНА МЕДИЈАЦИЈА ВО ПРОЦЕСОТ НА АФИРМАЦИЈА НА ЕВРОПСКИОТ РЕЛИГИСКИ ИДЕНТИТЕТ
6	Стојаноска-Иванова Татјана (УКИМ, Скопје, Македонија)	ИНТЕРКУЛТУРАЛНИОТ ДИЈАЛОГ И СПОРТОТ

Сесија V: КУЛТУРА/ Секција 5: КУЛТУРА / Session 5: CULTURE

Место: предавална 4		
Време: 12.30-14.30		
Модератор: Марија-Емилија Кукубајска, Марија Крстева		
време	автор	наслов
1	Малинов Зоранчо (УКИМ Скопје, Институт за фолклор „Марко Цепенков“, Скопје, Македонија)	ШТИП, „ЧЕТ‘РСЕ“ И УНЕСКО – КАКО ДА СЕ ИСКОРИСТИ ВПИШУВАЊЕТО НА ШТИПСКИОТ ОБИЧАЈ НА СВЕТСКАТА РЕПРЕЗЕНТАТИВНА ЛИСТА НА НЕМАТЕРИЈАЛНО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО
2	Бизоев Никола (УГД, Штип, Македонија)	ВАЛОРИЗАЦИЈА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО ВО ИСТОЧНА МАКЕДОНИЈА
3	Методијески Дејан, Голаков Костадин (УГД, Штип, Македонија)	ПРЕГЛЕД НА ПОЗНАЧАЈНИТЕ ТУРИСТИЧКИ ПАТЕВОДИТЕЛИ
4	Коцева Даниела, Мирасчиева Снежана, Петрова-Ѓорѓева Емилија, Китанова Ирена (УГД, Штип, Македонија)	КУЛТУРА, ГЛОБАЛИЗАЦИЈА, ИДЕНТИТЕТ
5	Божиновски Александар, Методијески Дејан (УГД, Штип, Македонија)	ИНФОРМАЦИОНИТЕ СИСТЕМИ ЗА ПРИВАТНО СМЕСТУВАЊЕ КАКО ФАКТОР ЗА КУЛТУРНОТО ЗНАЧЕЊЕ НА ТУРИЗМОТ

Сесија VI: ОБРАЗОВАНИЕ / Секција 6: ОБРАЗОВАНИЕ / Session 6: EDUCATION

Место: предавална 5		
Време: 11.00-12.00		
Модератор: Виолета Димова, Анжела Николовска		
време	автор	наслов
1	Трајкова Мира (УКИМ, Скопје, Македонија)	АКЦИОНЕН ПРИОД ВО НАСТАВАТА ПО ФРАНЦУСКИ КАКО СТРАНСКИ ЈАЗИК
2	Kurteshi Voglushe (Didactic Center, Branch of Ministry of Education, Kosovo)	COMPARATIVE INVESTIGATION OF PROBLEMATIC PUPILS IN KOSOVO AND MACEDONIA
3	Ивановска Лела (Факултет за информатички и комуникациски технологии при УКЛО, Битола, Македонија)	STUDENT'S PARTICIPATION OF THE TEACHING EVALUATION SYSTEM
4	Тефова Маја (УКИМ, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ Скопје)	ВОСПИТНО-ОБРАЗОВЕН ПРОЦЕС / НАСТАВАТА ДЕНЕС
5	Јорданов Киро, Чапова Загорка (ООУ „Славејко Арсов“, Штип, Македонија)	ВЛИЈАНИЕТО НА СОЦИЈАЛНИТЕ МРЕЖИ ВРЗ НАСТАВАТА И ОДНОСОТ НАСТАВНИК – УЧЕНИК
6	Коцев Митко, Горѓева-Петрова Емилија (УГД, Штип, Македонија)	ВОСПИТНАТА ФУНКЦИЈА НА УЧИЛИШТЕТО ВО СОВРЕМЕНОТО ОПШТЕСТВО
7	Ничева Весна, Иванова Адријана (ООУ „Ванчо Прке“, Штип, Македонија), Ашкилова Маја (Општина Штип)	ПРОФЕСИОНАЛНИОТ ИДЕНТИТЕТ НА НАСТАВНИКОТ – КОМПЕТЕНТЕН НАСТАВНИК НА 21 ВЕК
8	Николовска Анжела (УКИМ, Скопје, Македонија)	ISSUES IN MENTORING ENGLISH LANGUAGE TEACHERS

Сесија VII: ОБРАЗОВАНИЕ / Секција 7: ОБРАЗОВАНИЕ / Session 7: EDUCATION

Место: предавална 5		
Време: 12.30-14.30		
Модератор: Снежана Кирова, Снежана Ставрева-Веселинова		
време	автор	наслов
1	Коцева Весна (УГД, Штип, Македонија)	ПРЕГЛЕД НА КРИТИЧКИТЕ ИНТЕРПРЕТАЦИИ НА КРЕШЕНОВИОТ МОДЕЛ НА УСВОЈУВАЊЕ/УЧЕЊЕ НА НЕМАЈЧИН ЈАЗИК
2	Китанова Ирена (УГД, Штип, Македонија)	ЧИТАЊЕ И РАБОТАТА СО ТЕКСТ ВО ОДДЕЛЕНСКА НАСТАВА
3	Тодорова Марија (УГД, Штип, Македонија)	ШПАНСКИОТ ЈАЗИК ВО ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
4	Сулејмани Умит, Челик Махмут (УГД, Штип, Македонија)	МЕТОДИ И ТЕХНИКИ НА ЧАСОВИТЕ ПО ТУРСКИ ЈАЗИК И КНИЖЕВНОСТ СПОРЕД ПРОЦЕСИТЕ НА КОГНИТИВНОТО УЧЕЊЕ
5	Кузмановска Драгана (УГД, Штип, Македонија); Шекеринова Емилија (СОУ „Славчо Стојменски“, Штип, Македонија)	ИНФОРМАЦИСКИ И КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО СОВРЕМЕНАТА НАСТАВА ВО СРЕДНИТЕ УЧИЛИШТА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
6	Ставрева-Веселиновска Снежана, Кирова Снежана (УГД, Штип, Македонија)	CORRELATION AND INTEGRATION OF TEACHING CONTENTS CONTAINING ENVIRONMENTAL TOPICS IN ENGLISH CLASSES IN PRIMARY EDUCATION IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA

Сесија VIII: Литература / Секција 8: ЛИТЕРАТУРА / Session 8: LITERATURE

Место: предавална 2		
Време: 12.30-14.30		
Модератори: Софја Заболотная, Стојанов Трајче		
време	автор	наслов
1	Китанов, Блаже; Китанова Ирена (УГД, Штип, Македонија)	ТАЈНАТА НА РУЖАТА ВО „МАЛИОТ ПРИНЦ“ НА ЕГЗИПЕРИ
2	Хаџи-Бошкова, Искра Тасевска (УКИМ, Скопје, Македонија)	БИОГРАФСКИТЕ ДИСКУРСИ ВО МАКЕДОНСКАТА 19-ВЕКОВНА КНИЖЕВНОСТ
3	Јосимовска Верица (УГД, Штип, Македонија)	КНИЖЕВНОСТА КАКО СВЕДОК НА ИСТОРИЈАТА
4	Кожинкова Весна (СОУ „Славчо Стојменски“, Штип, Македонија)	КОСМОПОЛИТИЗМОТ ВО ТВОРЕШТВОТО НА КОЛБЕ И ЛАФАЗАНОВСКИ
5	Стамески Трајче (УКИМ, Скопје, Македонија)	ТРАНСФОРМАЦИЈА НА ФОЛКЛОРНИОТ ИНТЕРТЕКСТ ВО РОМАНОТ МАРКО КРАЛЕ ОД СЛОБОДАН МИЦКОВИЌ
7	Челик Махмут; Сулејмани Умит (УГД, Штип, Македонија)	КРИТИЧКИ ОСВРТ КОН ЗБИРКАТА РАСКАЗИ „СЕДМОГЛАВИОТ ЏИН“ НА МУСТАФА КАРАХАСАН
8	Крстева Марија (УГД, Штип, Македонија)	БИОГРАФСКИТЕ ФИКЦИИ ЗА ГОЛЕМИТЕ АМЕРИКАНСКИ АВТОРИ Ф. СКОТ ФИТСЏЕРАЛД И ЕРНЕСТ ХЕМИНГВЕЈ
9	Караниќиќ Јосимовска Јована (УГД, Штип, Македонија)	ФУНКЦИЈАТА НА ЛИЧНИТЕ ИМИЊА ПРИ КОНСТРУКЦИЈАТА НА ИДЕНТИТЕТОТ ВО ИТАЛИЈАНСКАТА МИГРАНТСКА КНИЖЕВНОСТ
10	Стојанов Трајче (УГД, Штип, Македонија)	ДОСТОЕВСКИ КАКО ЛИТЕРАЛИЗАЦИЈА НА ФИЛОСОФИЈАТА НА СОЛОВЈОВ

14.30 -15.00

Заклучоци и затворање на конференцијата / Подвешение итогов и закрытие конференци
Closing remarks for the conference